

ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ລະດັບຄວາມສ່ຽງຜົນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ໃນ ສປປ ລາວ
Factors Affecting the Level of Operational Risk of Commercial Banks in the Lao PDR

ສຸພາພອນ ຮວດທອງຄໍາ¹, ດາວວົງ ເກດແກ້ວໄຊຍະຈັກ², ພູລັດສະໝີ ເພັດທະນຸລັດ³, ມະໄລທອງ ລັງສີ⁴,
ຈັນທິ ອິນທະເກສອນ⁵, ກ້າ ໄຟດ່າງລໍເບຍຢາວ⁶

Email: Souphaphone1932@gmail.com

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ ວັນທີສົ່ງ 31/12/2025 ວັນທີປັບປຸງ 15/01/2026 ວັນທີຕອບຮັບ 29/03/2026 ວັນທີ online 05/06/2026

ບົດຄັດຫຍໍ້

ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບປັດໄຈທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ໃນ ສປປ ລາວ ຈຸດປະສົງເພື່ອວິເຄາະປັດໄຈຄວາມສ່ຽງທີ່ມີຜົນໃນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ ໂດຍນໍາໃຊ້ການວິເຄາະແບບນໍາໃຊ້ສົມຜົນຖົດຖອຍຂອງຂໍ້ມູນໄຂ່ວ ຕາມອະນຸກົມເວລາ (Panel ordered logit Regression) ຂໍ້ມູນຂອງທະນາຄານດຽວກັນໃນຫຼາຍປີ ໂດຍໄດ້ ສັງລວມເປັນຂໍ້ມູນລາຍປີ ແຕ່ປີ 2020 – 2024 ຜ່ານໂປຣແກຣມ Excel, ນໍາໃຊ້ STATA 17 ໃນການຄາດ ຄະເນ. ຜົນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າ: ສະພາບເງິນກູ້ທັງໝົດ ແລະ ຊັບສິນທັງໝົດ ແຕ່ປີ 2020 – 2024 ແມ່ນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີ ເຊິ່ງເຫັນວ່າ ທະນາຄານທຸລະກິດກໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການດໍາເນີນງານນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກ ວ່າ ຊັບສິນຫຼັກຂອງທະນາຄານແມ່ນໄດ້ຈາກການປ່ອຍເງິນກູ້ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜົນການດໍາ ເນີນງານສູງ ຖ້າຫາກວ່າລູກຄ້າເງິນກູ້ບໍ່ສາມາດຊໍາລະໃຫ້ທະນາຄານໄດ້. ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກ NPL ແລະ ອັດຕາ ຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນຂອງ ທທກ ROE ແຕ່ປີ 2020 – 2024 ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສ່ຽງຕໍ່າ ເນື່ອງຈາກວ່າ ທົ່ວ ລະບົບທະນາຄານສາມາດປະຕິບັດອັດຕາສ່ວນ NPL ແລະ ROE ໄດ້ໃນລະດັບດີພໍສົມຄວນ ຈຶ່ງບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ ຜົນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານຫຼາຍ. ໃນສ່ວນຂອງວິເຄາະບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທີ່ມີຄວາມສໍາພັນທາງດ້ານ ສະຖິຕິໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ເຫັນວ່າ ມີ 04 ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ເປັນຕົວປ່ຽນທີ່ມີລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງ ສະຖິຕິທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ປັດໄຈກໍານົດຄວາມສ່ຽງດ້ານການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງໃນ 04 ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະປະກອບມີ: ❶ ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກຕໍ່ລາຍຮັບທັງໝົດ nplr ແມ່ນມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງ ກົງກັນຂ້າມກັບການກໍານົດຄວາມສ່ຽງການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ເຊິ່ງມີທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີ

¹ ພະແນກຝຶກອົບຮົມ, ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສະຖາບັນການທະນາຄານ

² ພະນັກງານວິຊາການ ພາກບັນຊີ ແລະ ກວດສອບ, ສະຖາບັນການທະນາຄານ

³ ພະນັກງານວິຊາການ ພະແນກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຫຼັງປະລິນຍາຕີ, ສະຖາບັນ ລາວ-ຍີ່ປຸ່ນ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ

⁴ ພະນັກງານວິຊາການ ພະແນກກວດກາ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ

⁵ ພະນັກງານວິຊາການ ພະແນກກວດກາ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ

⁶ ຫົວໜ້າໜ່ວຍວິຊາການເສດຖະສາດການເງິນພາກລັດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 31-44
ຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າ ປະມານ 0.70% ; ❷ ອັດຕາສ່ວນຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນ roe ແມ່ນມີຄວາມສໍາ
ພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການກຳນົດຄວາມສ່ຽງການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ເຊິ່ງມີທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດ
ໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າ ປະມານ 1.71% ; ❸ ທະນາຄານທຸລະກິດລັດ soe ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງ
ທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າ ປະມານ 16.98% ແລະ ❹ ທະນາຄານທຸລະກິດຮ່ວມທຶນ
jb ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າ ປະມານ 4.90%

ABSTRACT

This study examines the factors influencing operational risk and their effects on the performance of commercial banks in the Lao People's Democratic Republic (Lao PDR). The primary objective is to identify and analyze the determinants of operational risk using panel data from 32 commercial banks over the period 2020–2024. Secondary data were obtained from the official websites of the Bank of the Lao PDR and individual commercial banks, aggregated into annual observations, and analyzed using Panel Logit Regression. Data processing and estimation were conducted using Microsoft Excel and STATA 17. The results indicate that total loans and total assets of commercial banks increased steadily between 2020 and 2024, highlighting a growing exposure to operational risk. Given that loans constitute the core assets of banks, the inability of borrowers to fulfill their obligations may elevate operational risk. Despite this, the Non-Performing Loans (NPL) ratio and Return on Equity (ROE) remained within acceptable thresholds, suggesting that the banking sector has effectively managed these risk components, thereby limiting the impact on overall operational performance. Of the nine independent variables examined, four were found to have statistically significant effects on operational risk. These include: (1) nplr ratio, exhibiting a low-risk impact of approximately 0.70%; (2) ROE, with a modest positive association of about 1.71%; (3) state-owned commercial banks (SOEs), associated with a low operational risk impact of 16.98%; and (4) joint-venture banks (JBs), with a low-risk impact of 4.90%. The remaining five variables were not statistically significant.

Keywords: Operational risk, commercial banks, Lao PDR, panel logit regression, non-performing loans, return on equity.

I. ພາກສະເໜີ

ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ກຳລັງພົບກັບຄວາມທ້າທາຍ ແລະ ຄວາມບໍ່ແນ່ນອນຂອງສະພາບ
ເສດຖະກິດໂລກທີ່ເກີດຈາກປັດໄຈທ້າທາຍພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເປັນຕົ້ນ ຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງກ້າວກະໂດດ
ຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງຫຼາຍປະເທດ ແລະ ການປັບຂຶ້ນອັດຕາດອກເບ້ຍຂອງທະນາຄານກາງໃນຫຼາຍປະເທດ ສິ່ງຜົນ
ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທາງກົງ ເນື່ອງຈາກເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດມີຄວາມ
ບອບບາງ ສາເຫດຈາກສະພາບເສດຖະກິດຂອງລາວແມ່ນເພິ່ງພາການນຳເຂົ້າສິນຄ້າເປັນຫຼັກ, ພັນທະການຊຳລະໜີ້
ສິນຕໍ່ຕ່າງປະເທດທີ່ຍັງຢູ່ໃນລະດັບສູງ ແລະ ການສະໜອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດຂອງລະບົບທະນາຄານຍັງບໍ່ສົມຄູ່ກັບ

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 31-44

ຄວາມຕ້ອງການເຮັດໃຫ້ກາຍເປັນແຮງກົດດັນຕໍ່ການອ່ອນຄ່າຂອງສະກຸນເງິນກີບທຽບກັບເງິນຕາຕ່າງປະເທດໂດຍສະເພາະໄດ້ສົ່ງຜ່ານໄປສູ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ທີ່ສູງຂຶ້ນໃນລະດັບສະເລ່ຍ 25,35%ໃນປີ 2024.

ເພື່ອຮັບມືກັບສະພາບຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ກັບການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນພາຍໃນປະເທດຄຽງຄູ່ກັບວາລະແຫ່ງຊາດໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຄວາມຫຍຸ້ງຍາກດ້ານເສດຖະກິດ-ການເງິນໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ ແລະ ເພື່ອຮັກສາສະຖຽນລະພາບດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາແຫ່ງຊາດທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍເງິນຕາ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການປັບຂຶ້ນອັດຕາດອກເບ້ຍພື້ນຖານ ປັບຈາກ 9.5% ມາເປັນ 9%, ໄດ້ອອກຈຳໜ່າຍພັນທະບັດທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ສະກຸນເງິນກີບ ແລະ ໄດ້ຂະຫຍາຍຂອບອັດຕາແລກປ່ຽນລະຫວ່າງສະກຸນເງິນກີບກັບເງິນໂດລາທຽບໃສ່ອັດຕາອ້າງອີງປະຈຳວັນຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຈາກ $\pm 7\%$ ມາເປັນ $\pm 6.5\%$ ສຳລັບທະນາຄານທຸລະກິດ (ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, 2025). ນອກຈາກນີ້, ໄດ້ສຳເລັດການປັບປຸງກົດ ໝາຍວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດ ແລະ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານໃໝ່ຂຶ້ນມາຮັບຜິດຊອບວຽກງານດັ່ງກ່າວ ກໍ່ຄືກົມຄຸ້ມຄອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດ ເພື່ອທີ່ຈະມາຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ລະບົບເສດຖະກິດເປັນໄປຕາມແຜນທີ່ວາງໄວ້, ສຸມໃສ່ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ທະນາຄານທຸລະກິດສະໜອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດໃຫ້ແກ່ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າບຸລິມະສິດ, ສຸມໃສ່ສ້າງຄວາມເຊື່ອ ໝັ້ນຕໍ່ລະບົບທະນາຄານ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນໃນຮູບແບບຕ່າງໆ. ມາຮອດປະຈຸບັນທະນາຄານທຸລະກິດທັງໝົດມີ ຈຳນວນ 35 ແຫ່ງ (ຫຼຸດລົງ 08 ທະນາຄານ ເນື່ອງຈາກໄດ້ສຳເລັດການຍຸບເລີກທະນາຄານດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ) ເຊິ່ງປະກອບມີ: ທະນາຄານທຸລະກິດລັດ ຈຳນວນ 01 ແຫ່ງ, ທະນາຄານສະເພາະກິດ ຈຳນວນ 02 ແຫ່ງ, ທະນາຄານລັດຮ່ວມທຶນ ຈຳນວນ 05 ແຫ່ງ, ທະນາຄານເອກະຊົນ ຈຳນວນ 07 ແຫ່ງ, ທະນາຄານທຸລະກິດທີ່ເປັນບໍລິສັດລູກຂອງທະນາຄານຕ່າງປະເທດ ຈຳນວນ 09 ແຫ່ງ ແລະ ສາຂາທະນາຄານທຸລະກິດຕ່າງປະເທດ ຈຳນວນ 12 ແຫ່ງ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ສາຂາທະນາຄານທຸລະກິດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດມີ ຈຳນວນ 125 ແຫ່ງ, ໜ່ວຍບໍລິການ ຈຳນວນ 558 ໜ່ວຍ, ໜ່ວຍແລກປ່ຽນ ຈຳນວນ 35 ໜ່ວຍ, ຕູ້ ATM ຈຳນວນ 1.530 ຕູ້ ແລະ ມີບັດ ATM ຈຳນວນ 2.430.059 ບັດ. (ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, 2024).

ການທີ່ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ຈະຂັບເຄື່ອນລະບົບເສດຖະກິດໃຫ້ມີຄວາມສະຖຽນລະພາບ ກົນໄກທີ່ສຳຄັນກໍ່ຄື: ລະບົບສະຖາບັນການເງິນ ໂດຍສະເພາະ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງທະນາຄານທຸລະກິດ ທີ່ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ປະຕິບັດປະຕິບັດບັນດາທະນາຄານທຸລະກິດໃຫ້ໄດ້ໃນຍາມເກີດເຫດການວິກິດ ເຊິ່ງເຫດຜົນທີ່ລັດຖະບານຕ້ອງປະຕິບັດປະຕິບັດທະນາຄານທຸລະກິດໄວ້ກໍ່ເພາະວ່າ: ລະບົບທະນາຄານທຸລະກິດປຽບດັ່ງທີ່ສິ່ງນຳທີ່ຫຼໍ່ລ້ຽງ ເສດຖະກິດໃຫ້ມີຊີວິດ ຖ້າຫາກວ່າທີ່ສິ່ງນຳດັ່ງກ່າວມີຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ມີນ້ຳພໍ້ພຽງພໍ ຈະບໍ່ສາມາດສິ່ງນຳໄປໃຫ້ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການໄດ້ ກໍ່ປຽບເໝືອນກັບລະບົບທະນາຄານທີ່ມີການຊຳລະສະສາງ, ໃຫ້ສິນເຊື່ອ, ຝາກເງິນ ແລະ ອື່ນໆ ອາດຈະລົ້ມໝົດ ທີ່ຮ້າຍແຮງໄປກວ່ານັ້ນກໍ່ຄືສິ່ງຜິດເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດລົ້ມແບບຮຸນແຮງ ແລະ ກັບມາຟື້ນໂຕໄດ້ຍາກ ສາເຫດທີ່ເປັນແບບນີ້ກໍ່ຄື: ລະບົບທະນາຄານ ມັກຈະອ່ອນໄຫວໄປຕາມການໜັງຕີງຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ອີກມຸມໜຶ່ງຂອງທະນາຄານກໍ່ຄື: ທະນາຄານຮັບເງິນຝາກຈາກລູກຄ້າ ແລະ ລູກຄ້າກໍ່ສາມາດຂໍເງິນຄືນໄດ້ຕະຫຼອດເວລາ ຖ້າທະນາຄານນຳເງິນດັ່ງກ່າວໄປລົງທຶນ ຫຼື ປ່ອຍກູ້ໃຫ້ສິນເຊື່ອ ໃນໄລຍະກາງ - ຍາວເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດຮຽກເກັບຄືນໄດ້ທັນທີ. ດັ່ງນັ້ນ, ທະນາຄານຈະຕ້ອງບໍລິຫານ ແລະ ຈັດການແນວໃດຕໍ່ກັບຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດເຫດການທີ່ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນ ຫຼື ລູກຄ້າຂອງທະນາຄານຕື່ນຕົກໃຈ ແລ້ວພາກັນຮຽກເງິນຄືນພ້ອມໆກັນ ຈົນເຮັດໃຫ້ລະບົບທະນາຄານພົບກັບຄວາມເສຍຫາຍໄດ້.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ທະນາຄານທຸລະກິດກໍ່ມັກຊອກຫາຜະລິດຕະພັນໃໝ່ໆ ເພື່ອເປັນການເພີ່ມລາຍໄດ້ໃຫ້ທະນາຄານ ໂດຍສະເພາະ ຖ້າກຳນົດອັດຕາດອກເບ້ຍຫຼຸດລົງຕໍ່າເປັນເວລາດົນນານ ອາດເຮັດໃຫ້ທະນາຄານທຸລະກິດບໍ່ມີກຳໄລ ເພື່ອຊອກຫາຜົນຕອບແທນ ແລະ ຜົນກຳໄລທີ່ສູງກວ່າ ເມື່ອໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນທີ່ສູງຂຶ້ນ ແນ່ນອນ

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 31-44

ວ່າ: ທະນາຄານກໍ່ຕ້ອງຮັບພາລະຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງການຈັດການຄວາມສ່ຽງຖືເປັນເລື່ອງທີ່ສໍາຄັນຢ່າງຍິ່ງ ສໍາລັບທະນາຄານ ໂດຍສະເພາະຄວາມສ່ຽງທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການດໍາເນີນງານ ເພາະການດໍາເນີນງານຂອງ ທະນາຄານຂ້ອນຂ້າງເປັນວຽກທີ່ລະອຽດອ່ອນ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ສະນັ້ນ, ການບໍລິຫານຈັດການ ຄວາມສ່ຽງ ທະນາຄານຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງຮອບຄອບ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການດໍາເນີນງານມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ປອດໄພ ເຊິ່ງຄວາມສ່ຽງທີ່ທະນາຄານຕ້ອງພົບກໍ່ຄື: (1) ຄວາມສ່ຽງທີ່ກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງອັດຕາດອກເບ້ຍ, (2) ຄວາມ ສ່ຽງທີ່ກ່ຽວກັບເງິນໃຫ້ກູ້ ແລະ ເງິນຝາກ, (3) ຄວາມສ່ຽງຈາກການລະເມີດຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ, (4) ຄວາມສ່ຽງທີ່ ກ່ຽວກັບເຫດການຕ່າງໆທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນເວລາດໍາເນີນງານ, (5) ຄວາມສ່ຽງທີ່ກ່ຽວກັບຄວາມບໍ່ສະຖຽນລະພາບ ຂອງເສດຖະກິດ ແລະ (6) ຄວາມສ່ຽງທີ່ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ຂໍ້ບັງຄັບຕ່າງໆ. ຍ້ອນເຫັນ ເຖິງສະພາບຄວາມຈຳເປັນ, ທາງທີ່ມາງານຄົ້ນຄວ້າຈຶ່ງມີຄວາມສົນໃຈ ໃນການສຶກສາຫົວຂໍ້: ‘ ປັດໄຈກຳນົດຄວາມ ສ່ຽງຜົນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ’ ເພື່ອຈະສາມາດຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າເຖິງສະພາບການ ປະຕິບັດງານຕົວຈິງ, ໄດ້ຮັບຮູ້ ແລະ ປະເມີນແນວທາງໃນການປະຕິບັດຕົວຈິງເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນທີ່ສາມາດນຳໄປປັບໃຊ້ ເຂົ້າໃນການວາງແຜນ, ການຮັບມືກັບສິ່ງທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ການກຳນົດຄວາມສ່ຽງທີ່ມີຜົນຕໍ່ການປະຕິບັດງານ ຂອງລະບົບທະນາຄານ ໃນ ສປປ ລາວ ກໍ່ໃຫ້ເກີດປະສິດທິພາບສູງສຸດໃນອະນາຄົດ.

ຈຸດປະສົງໃນການຄົ້ນຄວ້າປະກອບມີ 02 ຈຸດປະສົງຄື: ຈຸດປະສົງໜຶ່ງ ວິເຄາະສະພາບລວມກ່ຽວກັບຜົນ ປະກອບການ ແລະ ຄວາມສ່ຽງໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ. ຈຸດປະສົງສອງ ວິເຄາະປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ລະດັບຄວາມສ່ຽງຜົນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ.

II. ທິດສະດີ ແລະ ບົດຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ໃນບົດຄົ້ນຄວ້ານີ້ໄດ້ນຳໃຊ້ຫຼາຍທິດສະດີເຂົ້າມາເປັນແບບໃນການຄົ້ນຄວ້າ ເຊັ່ນ: ຄວາມໝາຍຂອງຄວາມ ສ່ຽງມີຫຼາຍທ່ານໄດ້ນຳສະເໜີໄວ້ຫຼາຍທິດສະນະ (ເບັນຈາ ຮຸ່ງເຮືອງສິນ 2007, ຊະຖາກອນ ເຊິ່ງຄັ້ງ 2007, ສຸນທາ ຍຸດ 2007), ທິລະພອນ ເນົາລຸ້ງໂຮດ (2012) ການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງ (Enterprise Risk Management), ເຈນເນັດ ພ້ອມຄະນະ (2005) ເວົ້າເຖິງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງແມ່ນການຄຸ້ມຄອງປັດໄຈ ແລະ ການຄວບຄຸມກິດ ຈະກຳ ແລະ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ (2023) ໄດ້ຈັດປະເພດຄວາມສ່ຽງອອກເປັນ 6 ຄວາມສ່ຽງຫຼັກ.

ບົດຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄົ້ນຄວ້າປະກອບມີ: ພູສະນິສາ ຈັນທາ (2016) ໄດ້ສຶກສາ ການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງດ້ານການປະຕິບັດງານຂອງທະນາຄານ ກຣຸງໄທ ຈຳກັດ (ມະຫາຊົນ) ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 1) ປັດໄຈຄວາມສ່ຽງສໍາຄັນໃນການປະຕິບັດງານໄດ້ແກ່ພະນັກງານ, ລະບົບວຽກງານ ແລະ ການບໍ່ປະຕິບັດຕາມກົດລະບຽບຂອງທະນາຄານ, 2) ຄວາມສ່ຽງຫຼັກໃນການປະຕິບັດງານລວມເຖິງການປະຕິບັດຕໍ່ ລູກຈ້າງຢ່າງບໍ່ຍຸຕິທຳ ແລະ ຄວາມວຸ້ນວາຍທີ່ເກີດຈາກພາຍນອກ, 3) ລະດັບຄວາມສ່ຽງດ້ານການດໍາເນີນງານຂອງ ທະນາຄານ ກຣຸງໄທ ຈຳກັດ (ມະຫາຊົນ) ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ, 4) ການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງດ້ານການ ປະຕິບັດງານ ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນປັດໄຈຄວາມສ່ຽງບາງຢ່າງໃນການປະຕິບັດງານໄດ້ລະດັບໜຶ່ງໂດຍມີຄວາມສໍາຄັນ ທາງສະຖິຕິ, 5) ວິທີການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງໃນການດໍາເນີນງານໄດ້ແກ່ວັດທະນະທຳ ຂອງອົງການ ແລະ ການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມເຂົ້າຊ່ວຍໃນການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງຂອງທະນາຄານ. Vilailux Wongtrakularee and Supachart Iamratanakul (2016) ສຶກສາການປະເມີນປັດໄຈທີ່ນຳໄປສູ່ຄວາມສໍາເລັດ ໃນການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງດ້ານການດໍາເນີນງານໃນອົງກອນສະຖາບັນການເງິນ. ຜົນການຄົ້ນຄວ້າສາມາດສະຫຼຸບ ໄດ້ວ່າ: ປັດໄຈຫຼັກພາຍໃຕ້ການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງດ້ານການດໍາເນີນງານຂອງອົງການ ແມ່ນຄວາມສ່ຽງຂອງການສໍ້ ໂກງ ເຊິ່ງເປັນຄວາມສ່ຽງທີ່ມີຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດຕໍ່ການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງດ້ານການດໍາເນີນງານຂອງອົງກອນ. ມົນຕາ ດວງສີ (2010) ສຶກສາຄວາມສ່ຽງໃນການປະຕິບັດງານຂອງທະນາຄານ ກຣຸງໄທ ຈຳກັດ (ມະຫາຊົນ) ໃນ ຄວາມຄິດເຫັນຂອງພະນັກງານປະຈຳຢູ່ສຳນັກງານວົງສະຫວ່າງ. ຈຸດປະສົງຂອງການຄົ້ນຄວ້ານີ້ແມ່ນເພື່ອສຶກສາລະ ດັບຄວາມສ່ຽງໃນການປະຕິບັດງານ ແລະ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງໃນການດໍາເນີນງານໃນພະແນກ ບໍລິການລູກຄ້າຂອງທະນາຄານ ກຣຸງໄທ ຈຳກັດ (ມະຫາຊົນ) ທີ່ສຳນັກງານເຂດວົງສະຫວ່າງ.

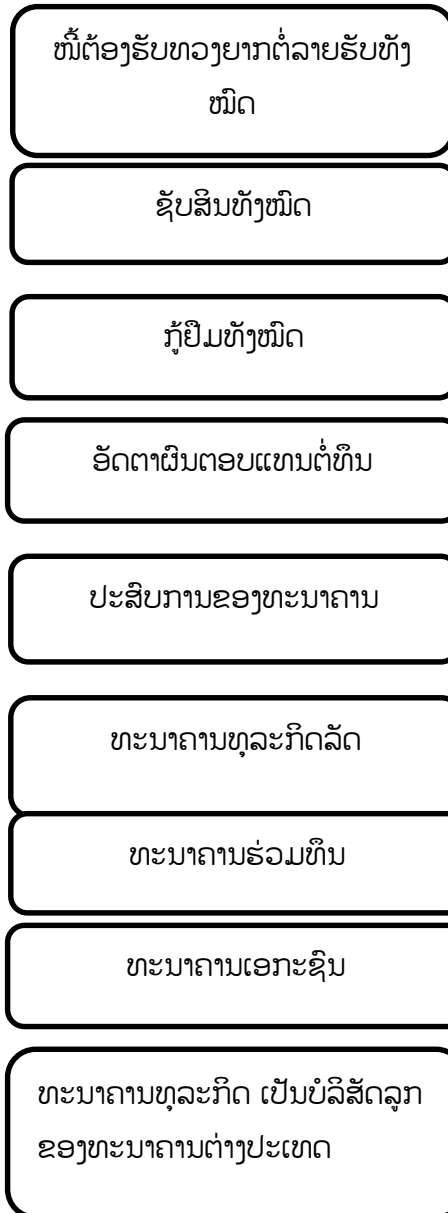
ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 31-44

Wijaya et al. (2022) ສຶກສາການປະເມີນຄວາມສ່ຽງຂອງທະນາຄານ: ທະນາຄານໃດດີທີ່ສຸດ. ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້ານີ້ມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອເຂົ້າໃຈຜົນກະທົບຂອງລະບົບການຄວບຄຸມພາຍໃນຕໍ່ປະສິດທິພາບຂອງການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງດ້ານການປະຕິບັດງານໃນທະນາຄານຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຜົນໄດ້ຮັບສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າລະບົບການຄວບຄຸມພາຍໃນມີຜົນກະທົບຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງຫ່າງຕໍ່ການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງໃນການປະຕິບັດງານ.

ຂອບເຂດແນວຄວາມຄິດຂອງການຄົ້ນຄວ້າ

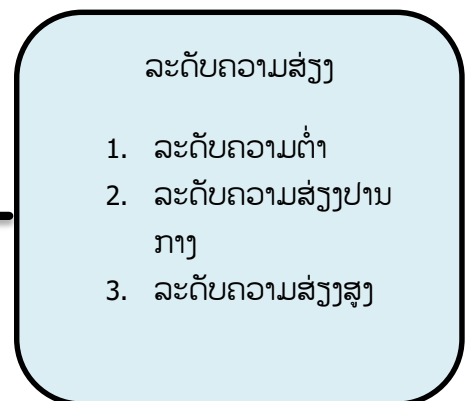
ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ

(Independent Variables)



ຕົວປ່ຽນຕາມ

(Dependent Variables)



ແຫຼ່ງທີ່ມາຂໍ້ມູນ: ສັງລວມຈາກບົດຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວຂ້ອງ, 2025

III. ວິທີການຄົ້ນຄວ້າ

ການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທຸຕິຍະພູມ (secondary data) ໄດ້ຈາກການເກັບກຳສັງລວມຂໍ້ມູນລາຍປີ ສຶກສາແຕ່ປີ 2020 ຫາ ປີ 2024 ເປັນຂໍ້ມູນລາຍປີ ໂດຍນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຂອງທະນາຄານທຸລະກິດທັງ ໝົດ 32 ແຫ່ງ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ອອກເປັນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຄື: ນຳໃຊ້ການວິເຄາະແບບນຳໃຊ້ສົມຜົນຖົດຖອຍຂອງຂໍ້ມູນໄຂ່ວຕາມອະນຸກົມເວລາ (Panel ordered logit Regression) ຂໍ້ມູນຂອງທະນາຄານດຽວກັນໃນຫຼາຍປີ ໂດຍໄດ້ສັງລວມເປັນຂໍ້ມູນລາຍປີ ຈາກເວັບໄຊຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລະ ທະນາຄານທຸລະກິດ ຜ່ານໂປຣແກຣມ Excel, ນຳໃຊ້ STATA17 ໃນການຄາດຄະເນ.

ຂັ້ນຕອນວິທີການວິເຄາະ ປະກອບມີ 4 ຂັ້ນຕອນຄື: 1. ການກວດສອບຂໍ້ມູນ ກ່ອນທີ່ຈະວິເຄາະຂໍ້ມູນໄດ້ມີການກວດຂໍ້ມູນຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງໃຫ້ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ. 2. ການລົງລະຫັດຂໍ້ມູນ ແລະ ບັນທຶກພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຂໍ້ມູນຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງແລ້ວໄດ້ນຳມາແປເປັນສັນຍາລັກຕົວເລກໃຫ້ຕົວປ່ຽນຕ່າງໆ ພ້ອມທັງລົງລະຫັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້. ຫຼັງຈາກລົງລະຫັດແລ້ວກໍບັນທຶກຂໍ້ມູນລົງໃນຖານຂໍ້ມູນຢູ່ຄອມພິວເຕີດ້ວຍໂປຣແກຣມທາງສະຖິຕິເພື່ອວິເຄາະຂໍ້ມູນ. 3. ເລືອກເຄື່ອງມືໃນການວິເຄາະປະກອບມີການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ Excel ແລະ stata 17 ເຂົ້າໃນການວິເຄາະລັກສະນະທົ່ວໄປຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ໄດ້ສຶກສາ ພ້ອມທັງນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການວິເຄາະບັນດາຄວາມສ່ຽງຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍນຳໃຊ້ເສດຖະມິຕິເຂົ້າໃນການວິເຄາະຕົວປ່ຽນ ໂດຍມີການວິເຄາະຊອກຫາສະຖິຕິພັນລະນາ, ກວດສອບຄວາມສຳພັນຂອງສົມຜົນ (Correlation Matrix) ເພື່ອກວດຫາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະຕ້ອງບໍ່ມີຄວາມສຳພັນກັນ (Multicollinearity) ແລະ 4. ດຳເນີນການອ່ານຜົນການວິເຄາະ ເມື່ອຈັດວາງຂໍ້ມູນແລ້ວຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ນຳຜົນການວິເຄາະມາແປເປັນຄວາມໝາຍ.

ແບບຈຳລອງທີ່ນຳໃຊ້ໃນການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

$$Y = \begin{cases} 1 & \text{if } y^* \leq C_1 \\ 2 & \text{if } C_1 < y^* \leq C_2 \\ 3 & \text{if } y^* \geq C_3 \end{cases}$$

$$y^*_{it} = \beta_0 + \beta_1 nplr_{it} + \beta_2 ta_{it} + \beta_3 tl_{it} + \beta_4 roe_{it} + \beta_5 exp_{it} + \beta_6 soe_{it} + \beta_7 jbit + \beta_8 pr_{it} + \beta_9 sb_{it} + \varepsilon_{it}$$

ຄຳອະທິບາຍຕົວປ່ຽນ:

- y^*_{it} ຄວາມສ່ຽງຜົນການດຳເນີນງານ ຂອງ ທທກ i ໃນຊ່ວງເວລາ t
- it ທທກ i ໃນຊ່ວງເວລາ t
- β_0 ຄ່າຄົງທີ່
- $\beta_1 - \beta_9$ ຄ່າສຳປະສິດ
- $nplr_{it}$ ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກຂອງ ທທກ i ໃນຊ່ວງເວລາ t
- ta_{it} ຊັບສິນທັງໝົດຂອງ ທທກ i ໃນຊ່ວງເວລາ t
- tl_{it} ເງິນກູ້ທັງໝົດຂອງ ທທກ i ໃນຊ່ວງເວລາ t
- roe_{it} ອັດຕາຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນຂອງ ທທກ i ໃນຊ່ວງເວລາ t
- exp_{it} ປະສິບການຂອງທະນາຄານຂອງ ທທກ i ໃນຊ່ວງເວລາ t
- Soe_{it} ທະນາຄານທຸລະກິດລັດ
- $jbit$ ທະນາຄານຮ່ວມທຶນ
- pr_{it} ທະນາຄານເອກະຊົນ
- sb_{it} ທະນາຄານທຸລະກິດ ເປັນບໍລິສັດລູກຂອງທະນາຄານຕ່າງປະເທດ

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 31-44

- ε_{it} ຄ່າຄາດເຄື່ອນ

ການກຳນົດຄວາມສ່ຽງແຕ່ລະລະດັບ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດຈາກອັດຕາສ່ວນໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກເປັນຫຼັກ ອີງຕາມໜັງສືແຈ້ງການກ່ຽວກັບການເພີ່ມທະວີການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານສິນເຊື່ອໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ສະບັບເລກທີ 311/ກຄທສ, ລົງວັນທີ 02 ມິຖຸນາ 2010 ໄດ້ກຳນົດໄວ້ວ່າ “ຈຳກັດໜີ້ບໍ່ເກີດດອກອອກຜົນ (ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກ) ບໍ່ໃຫ້ເກີນ 3% ຂອງຍອດສິນເຊື່ອ” ເນື່ອງຈາກວ່າ ປະຈຸບັນຍັງບໍ່ມີຫຼັກການໃດທີ່ກຳນົດລະດັບຄວາມສ່ຽງເປັນອັນສະເພາະ.

ຕາຕະລາງທີ 1: ການກຳນົດຄວາມສ່ຽງແຕ່ລະລະດັບ

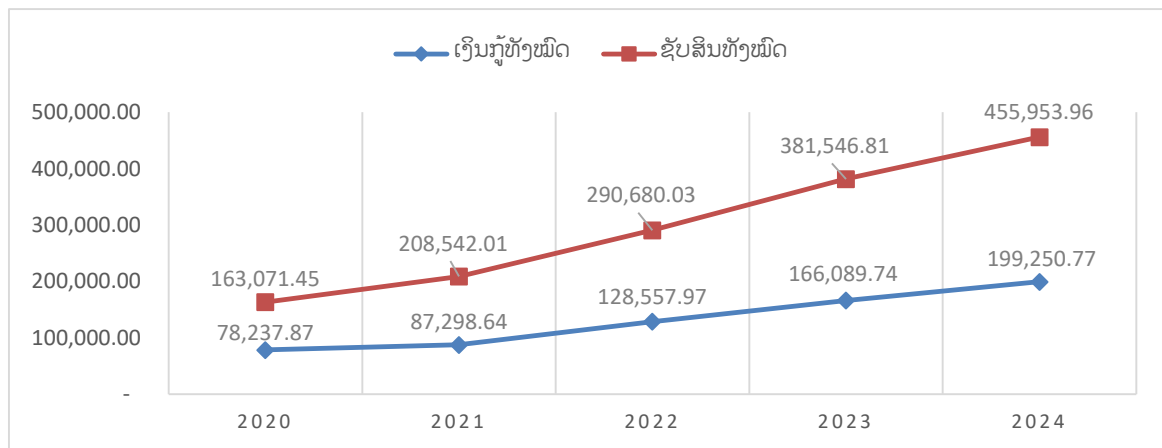
ຂະໜາດຂອງຄວາມສ່ຽງ	ຄວາມໝາຍ
< 3%	ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າ
3.1% - 7%	ຄວາມສ່ຽງລະດັບປານກາງ
$\geq 7.1\%$	ຄວາມສ່ຽງລະດັບສູງ

ແຫຼ່ງທຳມາ: ສັງລວມຂໍ້ມູນຈາກບົດລາຍງານ, 2025

IV. ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ

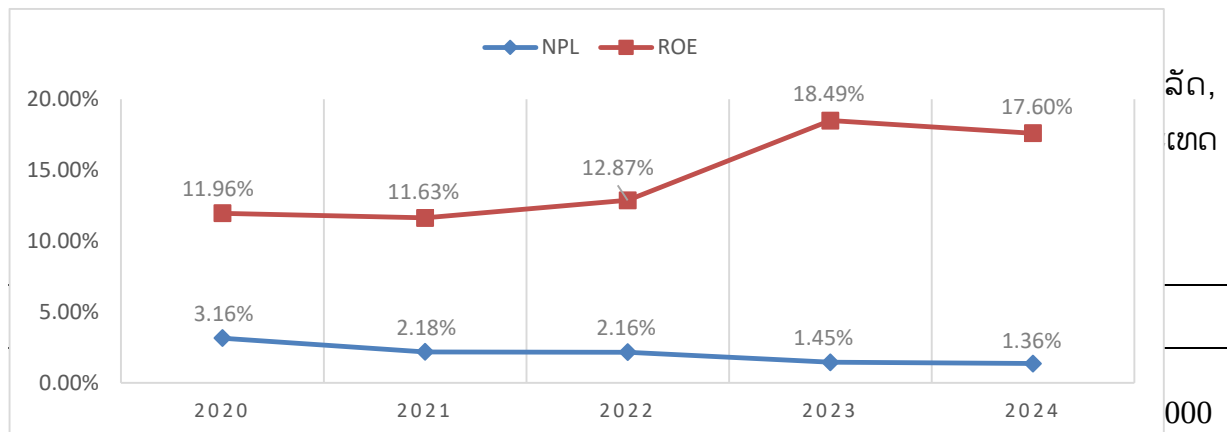
ສະພາບລວມກ່ຽວກັບຜົນປະກອບການ ແລະ ຄວາມສ່ຽງໃນການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ຈາກຮູບທີ 1 ຂ້າງລຸ່ມ ເຫັນວ່າເງິນກູ້ທັງໝົດ ແລະ ຊັບສິນທັງໝົດ ແຕ່ປີ 2020 – 2024 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີ ເຊິ່ງເຫັນວ່າ: ທະນາຄານທຸລະກິດກໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການດຳເນີນງານນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກວ່າຊັບສິນຫຼັກຂອງທະນາຄານແມ່ນໄດ້ຈາກການປ່ອຍເງິນກູ້ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜົນການດຳເນີນງານສູງ ຖ້າຫາກວ່າລູກຄ້າເງິນກູ້ບໍ່ສາມາດຊຳລະໃຫ້ທະນາຄານໄດ້.

ຮູບທີ 1 ຂໍ້ມູນເງິນກູ້ທັງໝົດ ແລະ ຊັບສິນທັງໝົດ ແຕ່ປີ 2020 – 2024



ຈາກຮູບທີ 2 ຂ້າງລຸ່ມ ເຫັນວ່າ: ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກ NPL ແລະ ອັດຕາຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນຂອງທຸກກາ ROE ແຕ່ປີ 2020 – 2024 ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສ່ຽງຕໍ່າ ເນື່ອງຈາກວ່າ: ທົ່ວລະບົບທະນາຄານສາມາດປະຕິບັດອັດຕາສ່ວນ NPL ແລະ ROE ໄດ້ໃນລະດັບດີພໍສົມຄວນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານຫຼາຍ.

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 31-44
 ຮູບທີ 2 ຫຼັກຖານຮັບທວງຍາກ NPL ແລະ ອັດຕາຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນຂອງ ທຸກໆ ROE ແຕ່ປີ 2020 – 2024



TL	160	4,366,382.000	9,119,819.000	0.000	59,900,000.000
NPL	160	74,914.520	222,357.300	0.000	1,579,957.000
NPLR	160	0.099	0.312	0.000	2.690
ROE	160	0.084	0.167	-0.440	1.560
EXP	160	17.719	8.839	5.000	36.000

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຈາກຜົນການທົດສອບດ້ວຍ stata17

ຈາກຕາຕະລາງຂ້າງເທິງ ເຫັນວ່າ ຕົວປ່ຽນມີລັກສະນະການກະຈາຍຕົວຂອງຂໍ້ມູນໃນລັກສະນະທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໂດຍຈະເຫັນໄດ້ວ່າຕົວປ່ຽນທີ່ມີລັກສະນະການກະຈາຍຕົວໃກ້ຄ່າ Min ເຊິ່ງມີຄ່າຕໍ່າສຸດຄື -0.440 ຄືຕົວປ່ຽນອັດຕາຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນ (ROE) ກົງກັນຂ້າມກັນກໍ່ມີລັກສະນະການກະຈາຍຕົວໃກ້ຄ່າ Max ເຊິ່ງມີຄ່າສູງສຸດຄື 142,000,000 ຄືຕົວປ່ຽນຊັບສິນຂອງທະນາຄານ.

❖ ວິເຄາະປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຜົນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ.

ການກວດກາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະຕ້ອງບໍ່ມີຄວາມສໍາພັນກັນ (Multicollinearity) ກ່ອນຈະດໍາເນີນການວິເຄາະແບບນໍາໃຊ້ສົມຜົນຖົດຖອຍຂອງຂໍ້ມູນໄຂ່ວຕາມອະນຸກົມເວລາ (Panel logit Regression) ດ້ວຍວິທີຄ່າປະຊາກອນ (Population Average), ນັກຄົ້ນຄວ້າໄດ້ດໍາເນີນການກວດສອບບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທີ່ຈະນໍາມາວິເຄາະວ່າມີຄວາມແທດເໝາະຫຼາຍປານໃດຕາມຕາຕະລາງດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 31-44
ຕາຕະລາງ 3: ການວິເຄາະຄ່າຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະດ້ວຍກັນ

	rk	ta	tl	npl	nplr	roa	roe	exp	soe	jb	pr	sb	fb
rk	1												
ta	-0.1076	1											
tl	-0.1289	0.9851	1										
npl	-0.0569	0.7487	0.771	1									
nplr	0.1448	0.2771	0.311	0.4569	1								
roa	-0.0888	-0.034	-0.04	0.1032	-0.0385	1							
roe	-0.1505	0.1505	0.162	0.1101	-0.0413	0.8221	1						
exp	-0.0558	0.3209	0.363	0.3748	0.1172	-0.0035	0.1733	1					
soe	-0.094	0.7808	0.8	0.8841	0.3991	-0.036	0.0082	0.3726	1				
jb	-0.1097	-0.031	-0.02	0.0239	-0.0466	-0.0326	-0.0791	-0.0262	-0.0578	1			
pr	0.0434	-0.014	0.053	0.0179	-0.0566	0.1424	0.1645	0.0684	-0.095	-0.1702	1		
sb	0.0955	-0.197	-0.21	-0.0977	0.0859	-0.0961	-0.1862	-0.2403	-0.1124	-0.2012	-0.33	1	
fb	-0.0259	-0.068	-0.13	-0.2567	-0.1468	0.0003	0.0771	0.0467	-0.1391	-0.2491	-0.41	-0.485	1

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຈາກຜົນການທົດສອບດ້ວຍ stata17

ຈາກຕາຕະລາງ 3 ການວິເຄາະຄ່າຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະດ້ວຍກັນ ເຫັນວ່າອັດຕາຜົນຕອບແທນຕໍ່ຊັບສິນ (ROA) ແມ່ນມີຄວາມສໍາພັນກັບ ອັດຕາຜົນຕອບແທນຕໍ່ໜີ້ສິນ (ROE) ສູງເກີນ 0.75 ຈຶ່ງສົ່ງຜົນໃຫ້ການວິເຄາະຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ROA ບໍ່ໄດ້ຖືກນໍາມາວິເຄາະໃນບົດຄົ້ນຄວ້າ; ແຕ່ວ່າຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະສ່ວນທີ່ເຫຼືອ ແມ່ນບໍ່ເກີດບັນຫາພະຫຸສໍາພັນ (Multicollinearity).

ຕາຕະລາງ 4: ການວິເຄາະແບບນໍາໃຊ້ສົມຜົນຖົດຖອຍຂອງຂໍ້ມູນໄຂ່ວຕາມອະນຸກົມເວລາ

	Coefficient	std. err.	z	P>z	[95% conf. interval]	
nplr	2.4137	0.5633	4.2900	0.0000	1.08491	3.5177
ta	1.170	4.290	0.27	0.7840	-7.240	9.590
tl	-5.180	8.610	-0.60	0.5470	-2.210	1.170
roe	-5.8449	2.2658	-2.5800	0.0100	-10.2858	-1.4039
exp	0.0443	0.0347	1.2800	0.2020	-0.0237	0.1122
soe	-57.7540	5.3244	-10.8500	0.0000	-68.1897	-47.3183
jb	-16.6628	0.8036	-20.7400	0.0000	-18.2377	-15.0878
pr	0.6489	0.7632	0.8500	0.0750	-0.8470	2.1447
sb	0.0275	0.8285	0.0300	0.5840	-1.5964	1.6514
fb	0 (omitted)					
year						
2021	-0.3083	1.3086	-0.2400	0.8140	-2.8730	2.2565
2022	0.6827	1.1908	0.5700	0.5660	-1.6513	3.0167
2023	1.3100	0.9924	1.3200	0.1870	-0.6351	3.2552
2024	1.6186	0.9789	1.6500	0.0980	-0.2999	3.5372
/cut1	3.9320	1.3239			1.3372	6.5267
/cut2	5.3634	1.1403			3.1285	7.5983
/sigma2_u	0.0000	0.0000			0.0000	0.0000

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຈາກຜົນການທົດສອບດ້ວຍ stata17

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 31-44
 ຕາຕະລາງ 5: ການຈັດລະດັບຄວາມສ່ຽງຜົນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ

Ordered logit	Marginal effect		
	Low risk	Medium risk	High risk
nplr_predict	-0.00709*** (0.00205)	0.00539*** (0.00189)	0.00170** (0.00078)
ta_predict	0.96100 (6.40000)	0.99400 (3.19000)	0.99800 (3.80000)
tl_predict	0.96900 (3.61000)	0.90700 (9.13000)	0.99100 (2.77000)
roe_predict	0.01719** (0.00736)	-0.01306** (0.00613)	-0.00412** (0.00233)
exp_predict	-0.00013 (0.00009)	0.00009 (0.00006)	0.00003 (0.00003)
soe_predict	0.16987*** (0.05685)	-0.12910** (0.05151)	-0.04077** (0.01899)
jb_predict	0.04901** (0.01950)	-0.03724** (0.01735)	-0.01176** (0.00559)
pr_predict	-0.00190 (0.00212)	0.00145 (0.00156)	0.00045 (0.00061)
sb_predict	-0.00008 (0.00244)	0.00006 (0.00186)	0.00001 (0.00058)
fb_predict	0(empty)	0(empty)	0(empty)
2020.year (base outcome)			
2021.year_predict	0.00040 (0.00178)	-0.00030 (0.00137)	-0.00009 (0.00041)
2022.year_predict	-0.00148 (0.00251)	0.00113 (0.00178)	0.00035 (0.00073)
2023.year_predict	-0.00410 (0.00377)	0.00311 (0.00307)	0.00098 (0.00082)
2024.year_predict	-0.00612 (0.00421)	0.00465 (0.00324)	0.00147 (0.00122)

ໝາຍເຫດ: ລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ (Significant level):

(***) ແມ່ນລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 1%

(**) ແມ່ນລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 5%

ຈາກຕາຕະລາງ 5 ຂ້າງເທິງ ການວິເຄາະປັດໄຈກຳນົດຄວາມສ່ຽງຜົນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດລັດ, ທະນາຄານລັດຮ່ວມທຶນ, ທະນາຄານເອກະຊົນ, ທະນາຄານທຸລະກິດທີ່ເປັນບໍລິສັດລູກຂອງທະນາຄານຕ່າງປະເທດ ແລະ ທະນາຄານທຸລະກິດຕ່າງປະເທດ ໃນຊ່ວງປີ 2020 ຫາ 2024 ສາມາດເຫັນໄດ້ເຖິງຜົນການວິເຄາະແບບນຳໃຊ້ສົມຜົນຖົດຖອຍຂອງຂໍ້ມູນໄຂວ່ຕາມອະນຸກົມເວລາ (panel order logit regression) ເຫັນວ່າ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ 4 ຕົວປ່ຽນທີ່ມີຜົນຕໍ່ຄວາມສ່ຽງດ້ານການດໍາເນີນງານ ຕົວປ່ຽນທີ່ມີລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ປັດໄຈກຳນົດຄວາມສ່ຽງດ້ານການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວຄື: ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກຕໍ່ລາຍຮັບທັງໝົດ NPL, ອັດຕາສ່ວນຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນ ROE,

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຂຸດທີ 1 (2026) 31-44

ທະນາຄານທຸລະກິດລັດ SOE ແລະ ທະນາຄານທຸລະກິດຮ່ວມທຶນ JB. ສ່ວນອີກ 5 ຕົວປ່ຽນທີ່ບໍ່ມີລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ປັດໄຈກຳນົດຄວາມສ່ຽງດ້ານການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ປະກອບມີ ຊັບສິນທັງໝົດຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ TA, ເງິນກູ້ທັງໝົດຂອງທະນາຄານ TL, ປະສົບການໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ EXP, ທະນາຄານເອກະຊົນ PR ແລະ ທະນາຄານທຸລະກິດທີ່ເປັນບໍລິສັດລູກຂອງທະນາຄານຕ່າງປະເທດ SB ເຊິ່ງມີລາຍລະອຽດດັ່ງນີ້:

1) ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກຕໍ່ລາຍຮັບທັງໝົດ NPL ແມ່ນມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການກຳນົດຄວາມສ່ຽງການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ເຊິ່ງມີທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າ ປະມານ %0.70 ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ %1 ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບປານກາງ ແລະ ສູງ ປະມານ %0.53 ແລະ %0.17 ຕາມລຳດັບ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ %5 ສະແດງເຖິງການປ່ອຍສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານບໍ່ມີປະສິດທິພາບຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດເກັບຄືນເງິນກູ້ຈາກລູກຄ້າເງິນກູ້ໄດ້ ເຊິ່ງອາດຈະເຮັດໃຫ້ທະນາຄານທຸລະກິດມີຄວາມສ່ຽງດ້ານສິນເຊື້ອຄວາມສ່ຽງ ເງິນສະພາບຄ່ອງ ແລະ ຄວາມສ່ຽງດ້ານການດຳເນີນງານເພີ່ມຂຶ້ນໄດ້.

2) ອັດຕາສ່ວນຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນ ROE ແມ່ນມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການກຳນົດຄວາມສ່ຽງການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ເຊິ່ງມີທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າ ປະມານ %1.71 ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ %5 ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ ທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບປານກາງ ແລະ ສູງ ປະມານ %1.30 ແລະ %0.41 ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ %5 ສະແດງເຖິງອັດຕາສ່ວນຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນ ກໍ່ເປັນອີກອັດຕາສ່ວນໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນໃນການກຳນົດຄວາມສ່ຽງສະພາບຄ່ອງ ແລະ ຄວາມສ່ຽງດ້ານການດຳເນີນງານ.

3) ທະນາຄານທຸລະກິດລັດ SOE ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າ ປະມານ %16.98 ສູງກວ່າ ທຽບກັບທະນາຄານທຸລະກິດຕ່າງປະເທດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ %1 ສະແດງເຖິງ ການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງທະນາຄານທຸລະກິດລັດ ແມ່ນບໍ່ມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກວ່າ ທະນາຄານ ການຄ້າຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊົນ ເປັນທະນາຄານທີ່ມີຜົນການດຳເນີນງານທີ່ດີ. ສໍາລັບທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບປານກາງ ແລະ ສູງ ປະມານ %12.91 ແລະ %4.07 ຕາມລຳດັບ ຕໍ່າກວ່າ ທຽບກັບທະນາຄານທຸລະກິດຕ່າງປະເທດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ %5

4) ທະນາຄານທຸລະກິດຮ່ວມທຶນ JB ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າ ປະມານ %4.90 ສູງກວ່າ ທຽບກັບທະນາຄານທຸລະກິດຕ່າງປະເທດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ %5 ສະແດງເຖິງ ການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງທະນາຄານທຸລະກິດຮ່ວມທຶນ ແມ່ນບໍ່ມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກວ່າ ທະນາຄານທຸລະກິດຮ່ວມທຶນ ກໍ່ຖືວ່າເປັນທະນາຄານທີ່ມີຜົນການດຳເນີນງານທີ່ດີພໍສົມຄວນເຊິ່ງປະກອບມີ ທະນາຄານ ຮ່ວມທຸລະກິດລາວ ທະນາຄານ ລາວຝຣັ່ງ ຈຳກັດ ແລະ ທະນາຄານ ລາວຈີນ ຈຳກັດ , ຫວຽດ-ເຊິ່ງມີການຮ່ວມທຶນກັບທະນາຄານ ການຄ້າຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊົນ. ສໍາລັບທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບປານກາງ ແລະ ສູງ ປະມານ %3.72 ແລະ %1.17 ຕາມລຳດັບ ຕໍ່າກວ່າ ທຽບກັບທະນາຄານທຸລະກິດຕ່າງປະເທດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ %5.

ໃນສ່ວນນີ້, ພວກເຮົາຈະສະເໜີການອະພິປາຍຜົນ ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ການສັງລວມຂໍ້ມູນຈາກບັນດາເອກະສານ, ບົດສະຫຼຸບລາຍງານຕ່າງໆ ແລະ ຂໍ້ມູນທາງສະຖິຕິຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ. ຜ່ານການສັງລວມຂໍ້ມູນເຫັນວ່າເງິນກູ້ທັງໝົດ ແລະ ຊັບສິນທັງໝົດ ແຕ່ປີ 2020 – 2024 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີ ເຊິ່ງເຫັນວ່າ ທະນາຄານທຸລະກິດກໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການດຳເນີນງານນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຊັບສິນ

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 31-44

ຫຼັກຂອງທະນາຄານແມ່ນໄດ້ຈາກການປ່ອຍເງິນກູ້ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນງານສູງ ຖ້າຫາກວ່າລູກຄ້າເງິນກູ້ບໍ່ສາມາດຊໍາລະໃຫ້ທະນາຄານໄດ້. ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກ NPL ແລະ ອັດຕາຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນຂອງ ທທກ ROE ແຕ່ປີ 2020 – 2024 ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສ່ຽງຕໍ່າ ເນື່ອງຈາກວ່າ ທົ່ວລະບົບທະນາຄານສາມາດປະຕິບັດອັດຕາສ່ວນ NPL ແລະ ROE ໄດ້ໃນລະດັບດີພໍສົມຄວນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານຫຼາຍ.

ດ້ານການທົດສອບຂໍ້ສົມມຸດຖານ ໂດຍການນໍາໃຊ້ສົມຜົນຖົດຖອຍຂອງຂໍ້ມູນໄຂ່ວຕາມອະນຸກົມເວລາ (panel logit regression) ມີທັງໝົດ 09 ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ເຫັນວ່າ ມີ 04 ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ເປັນຕົວປ່ຽນທີ່ມີລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ປັດໄຈກໍານົດຄວາມສ່ຽງດ້ານການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ສ່ວນອີກ 5 ຕົວປ່ຽນທີ່ບໍ່ມີລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ປັດໄຈກໍານົດຄວາມສ່ຽງດ້ານການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ຄື: 1) ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກຕໍ່ລາຍຮັບທັງໝົດ ສົ່ງຜົນຕໍ່ການກໍານົດຄວາມສ່ຽງການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ ເນື່ອງຈາກວ່າ ອັດຕາສ່ວນດັ່ງກ່າວ ເປັນອັດຕາສ່ວນທີ່ສໍາຄັນໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງທະນາຄານ ຍ້ອນວ່າການປ່ອຍກູ້ຖ້າບໍ່ມີປະສິດທິພາບ ທະນາຄານກໍ່ບໍ່ສາມາດໄດ້ຮັບເງິນຄືນໄດ້ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເກີດມີຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານສິນເຊື້ອທີ່ເປັນຄວາມສ່ຽງຫຼັກຂອງທະນາຄານ. 2) ອັດຕາສ່ວນຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນ ສົ່ງຜົນຕໍ່ການກໍານົດຄວາມສ່ຽງການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນທິດທາງດຽວກັນ ເນື່ອງຈາກວ່າອັດຕາສ່ວນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເປັນອັດຕາສ່ວນທີ່ສາມາດປະເມີນປະສິດທິພາບຂອງທະນາຄານ ໃນການນໍາໃຊ້ທຶນຂອງທະນາຄານທີ່ມີກໍາໃຫ້ເກີດລາຍໄດ້ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນ. 3) ທະນາຄານທຸລະກິດລັດ ແລະ ທະນາຄານທຸລະກິດຮ່ວມທຶນ ສົ່ງຜົນຕໍ່ການກໍານົດຄວາມສ່ຽງການດໍາເນີນງານລະດັບຕໍ່າ ເນື່ອງຈາກວ່າ ເປັນທະນາຄານທີ່ມີຜົນການດໍາເນີນງານຢູ່ໃນລະດັບດີສົມຄວນ ແລະ ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ມວນຊົນ.

V. ສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າປັດໄຈທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ໃນ ສປປ ລາວ ຈຸດປະສົງເພື່ອວິເຄາະປັດໄຈຄວາມສ່ຽງທີ່ມີຜົນໃນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ແລະ ບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທີ່ມີຄວາມສໍາພັນທາງດ້ານສະຖິຕິໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້. ຂໍ້ມູນທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການສຶກສາໂດຍນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນຂອງທະນາຄານທຸລະກິດທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາຈໍານວນ 32 ແຫ່ງທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ ການນໍາໃຊ້ການວິເຄາະແບບນໍາໃຊ້ສົມຜົນຖົດຖອຍຂອງຂໍ້ມູນໄຂ່ວຕາມອະນຸກົມເວລາ (Panel logit Regression) ຂໍ້ມູນຂອງທະນາຄານດຽວກັນໃນຫຼາຍປີ ໂດຍໄດ້ສັງລວມເປັນຂໍ້ມູນລາຍປີ ຈາກເວັບໄຊ ຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລະ ທະນາຄານທຸລະກິດ ຜ່ານໂປຣແກຣມ Excel, ນໍາໃຊ້ STATA17 ໃນການຄາດຄະເນ ແລະ ອະທິບາຍພ້ອມກັບສະຫຼຸບຜົນການສຶກສາ, ຄະນະຄົ້ນຄວ້າສາມາດນໍາຜົນມາສະຫຼຸບໄດ້ດັ່ງນີ້:

ສະພາບເງິນກູ້ທັງໝົດ ແລະ ຊັບສິນທັງໝົດ ແຕ່ປີ 2020 – 2024 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີ ເຊິ່ງເຫັນວ່າ:ທະນາຄານທຸລະກິດກໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການດໍາເນີນງານນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຊັບສິນຫຼັກຂອງທະນາຄານແມ່ນໄດ້ຈາກການປ່ອຍເງິນກູ້ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນງານສູງ ຖ້າຫາກວ່າລູກຄ້າເງິນກູ້ບໍ່ສາມາດຊໍາລະໃຫ້ທະນາຄານໄດ້. ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກ NPL ແລະ ອັດຕາຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນຂອງ ທທກ ROE ແຕ່ປີ 2020 – 2024 ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສ່ຽງຕໍ່າ ເນື່ອງຈາກວ່າ ທົ່ວລະບົບທະນາຄານສາມາດປະຕິບັດອັດຕາສ່ວນ NPL ແລະ ROE ໄດ້ໃນລະດັບດີພໍສົມຄວນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານຫຼາຍ. ໃນສ່ວນຂອງວິເຄາະປັດໄຈຄວາມສ່ຽງທີ່ມີຜົນໃນການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ແລະ ບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທີ່ມີຄວາມສໍາພັນທາງດ້ານສະຖິຕິໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ໃນທັງໝົດ 09 ຕົວປ່ຽນ ເຫັນວ່າ ມີ 04 ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ເປັນຕົວປ່ຽນທີ່ມີລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ປັດໄຈກໍານົດຄວາມ

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 31-44

ສ່ຽງດ້ານການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ສ່ວນອີກ 5 ຕົວປ່ຽນທີ່ບໍ່ມີລະດັບຄວາມໝາຍສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ປັດໄຈກຳນົດຄວາມສ່ຽງດ້ານການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງໃນ 04 ຕົວປ່ຽນປະກອບມີ: ❶ ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກຕໍ່ລາຍຮັບທັງໝົດ NPL ແມ່ນມີຄວາມສຳພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການກຳນົດຄວາມສ່ຽງການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ເຊິ່ງມີທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າປະມານ 0.70 % ; ❷ ອັດຕາສ່ວນຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນ ROE ແມ່ນມີຄວາມສຳພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການກຳນົດຄວາມສ່ຽງການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ເຊິ່ງມີທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າ ປະມານ 1.71 %; ❸ ທະນາຄານທຸລະກິດລັດ SOE ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າ ປະມານ 16.9 % ແລະ ❹ ທະນາຄານທຸລະກິດຮ່ວມທຶນແມ່ນມີທ່າອ່ຽງທີ່ຖືກຈັດໃນກຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສ່ຽງລະດັບຕໍ່າປະມານ 4.90 %.

ສຳລັບຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ໃກ້ຄຽງກັບການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ ທີມງານຜູ້ຄົ້ນຄວ້າ ມີຂໍສະເໜີແນະເພື່ອເປັນຕໍ່ຍອດການຄົ້ນຄວ້າໃນອະນາຄົດ ຄື: ໃນມູມມອງທາງເຕັກນິກແມ່ນຄວນສຶກສາຢູ່ຫຼາຍແບບຈຳລອງເພື່ອຊອກຫາແບບຈຳລອງອື່ນມາປຽບທຽບຄວາມເໝາະສົມ ເຖິງວ່າບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າຕ່າງປະເທດອາດຈະຍັງບໍ່ມີການຄົ້ນຄວ້າໃນບາງຕົວປ່ຽນ. ນອກນັ້ນ, ການສຶກສາຄັ້ງຕໍ່ໄປອາດຈະຕ້ອງສຶກສາປຽບທຽບເພີ່ມເຕີມອີກໂດຍປ່ຽນເອົາຕົວຢ່າງເປັນສະຖາບັນການເງິນທີ່ບໍ່ແມ່ນທະນາຄານ ແລະ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດອື່ນໆ.

ບົດຄົ້ນຄວ້ານີ້ຈະເປັນປະໂຫຍດສຳລັບຜູ້ວາງນະໂຍບາຍ ໂດຍສະເພາະກົມຄຸ້ມຄອງທະນາຄານທຸລະກິດ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກໍ່ຄື ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ວາງນະໂຍບາຍມີຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນ ໃນການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງ, ຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຜູ້ກວດກາ ສາມາດກຳນົດຄວາມສ່ຽງຈາກບັນດາອັດຕາສ່ວນທີ່ສຳຄັນທີ່ມີຄວາມໝາຍສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ເຊັ່ນ: ໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກຕໍ່ລາຍຮັບທັງໝົດ ແລະ ອັດຕາສ່ວນຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການວິເຄາະທະນາຄານທຸລະກິດ ແລະ ກຳນົດໃນການສ້າງແຜນລົງກວດກາທະນາຄານທຸລະກິດ.

ນອກຈາກບົດຄົ້ນຄວ້ານີ້ຈະເປັນປະໂຫຍດສຳລັບ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລ້ວ, ບົດຄົ້ນຄວ້ານີ້ຍັງເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ກັບຜູ້ບໍລິຫານທະນາຄານທຸລະກິດ ຊ່ວຍໃຫ້ທະນາຄານທຸລະກິດ ສາມາດນຳເອົາບັນດາຕົວປ່ຽນທີ່ໃຊ້ໃນການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງຕໍ່ກັບຜົນການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານ ຈາກບັນດາອັດຕາສ່ວນທີ່ສຳຄັນທີ່ມີຄວາມໝາຍສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ເຊັ່ນ: ບັນດາຕົວປ່ຽນໜີ້ຕ້ອງຮັບທວງຍາກຕໍ່ລາຍຮັບທັງໝົດ ແລະ ອັດຕາສ່ວນຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການວິເຄາະທະນາຄານທຸລະກິດ ແລະ ເພື່ອສາມາດຮູ້ໄດ້ບັນຫາ, ວິທີແກ້ໄຂ ເພື່ອປ້ອງກັນບັນຫາໜີ້ເສຍ ຫຼື ໜີ້ NPL ໃນການກຳນົດຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜົນການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານໄດ້ ແລະ ເພື່ອຊອກວິທີທາງປ້ອງກັນເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມສ່ຽງໃນອະນາຄົດ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ. (2024). *ບົດລາຍງານເສດຖະກິດປະຈຳປີ*. ກົມນະໂຍບາຍເງິນຕາ.

ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປລາວ (2023). *ຫຼັກການຄຸ້ມຄອງຕາມຄວາມສ່ຽງ (RISK BASED SUPERVISION MANUAL)*. ກົມຄຸ້ມຄອງທະນາຄານທຸລະກິດ. ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ. ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 01 ທັນວາ 2023.

ພູສະນິສາ ຈັນທາ. (2016). *ສຶກສາກ່ຽວກັບການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງດ້ານການປະຕິບັດງານຂອງທະນາຄານກຣຸງໄທຈຳກັດ (ມະຫາຊົນ) Public Company Limited*. ບໍລິຫານທຸລະກິດມະຫາບັນດິດ. ມະຫາວິທະຍາໄລເທັກໂນໂລຢີລາດຊະມົງຄຸນລັດຕະນະໂກສິນ.

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 31-44

ມິນຕຣາ ດວງສີ. (2010). *ຄວາມສ່ຽງໃນການປະຕິບັດງານຂອງທະນາຄານ Krung Thai ໃນຄວາມຄິດເຫັນຂອງພະນັກງານປະຈຳຢູ່ສຳນັກງານເຂດວົງສະຫວ່າງ*. ສາຂາວິຊາການຈັດການພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ. ບັນດິດວິທະຍາໄລ. ມະຫາວິທະຍາໄລສິນລະປະກອນ.

Vilailux. W and Supachart L. (2016). *ການປະເມີນປັດໄຈທີ່ນຳໄປສູ່ຄວາມສຳເລັດໃນການບໍລິຫານຄວາມສ່ຽງດ້ານການດຳເນີນງານໃນອົງກອນສະຖາບັນການເງິນ*. ວາລະສານກະເສດສາດ. ທຸລະກິດປະຍຸກ.

Wijaya, R., Hartini, J. J. A., & Noviana, L. F. (2022, January). Bank Risk Assessment: Which Bank Is Better?. In *LePALISSHE 2021: Proceedings of the First Lekantara Annual Conference on Public Administration, Literature, Social Sciences, Humanities, and Education, LePALISSHE 2021, August 3, 2021, Malang, Indonesia* (p. 79). European Alliance for Innovation.